

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/34/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616010396
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štíft
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1616010396.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Štífta a členov JUDr. Zuzany Molnárovej a JUDr. Michala Valenta v trestnej veci obžalovaného P. Y., stíhaného pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 1T/155/2016-264 zo dňa 27.11.2017, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 29.11.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku z dôvodu § 285 písm. f) Trestného poriadku s poukazom na § 86 písm. a) Trestného zákona sa

obžalovaný - P. Y., nar. XX.X.XXXX v J., trvale bytom N.,

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Malacky zo dňa 5.10.2016, č.k. 1Pv 262/16/1106-14, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na skutkovom základe, že

napriek zákonnej vyživovacej povinnosti prispievať na výživu svojich detí L. Y., nar. XX.XX.XXXX a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom C., X. XXXX/XX, vyplývajúcej mu z ustanovenia § 62 a nasl. zákona o rodine, deklarovanej mu i rozsudkom Okresného súdu Malacky spisovej značky 27C/20/2010 z 03.04.2012, právoplatným dňa 28.06.2012, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu dcéry L. sumou 300,- Eur a syna D. sumou 200,- Eur, a to mesačne vždy do 15.-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky oprávnených detí J. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., X. XXXX/XX, pričom obžalovanému bolo výživné na oprávnené deti určené predbežnou otázkou podľa § 7 odsek 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov za obdobie od 22.03.2013 až doposiaľ vo výške 200,- Eur mesačne na oprávnenú L. a 100,- Eur mesačne na oprávneného D., si túto povinnosť riadne neplní od 22.03.2013 až do 27.11.2017 s výnimkou mesiacov, kedy s oprávnenými deťmi žil v spoločnej domácnosti a podieľal sa na ich výžive a starostlivosti, a to v mesiacoch jún až december 2013, august až december 2014 a január až jún 2015, a úhrad výživného peňažnou formou, resp. vecným plnením vo výške 540,- Eur v roku 2013, vo výške 2.180,- Eur v roku 2014, vo výške 1.034,- Eur v roku 2015 a vo výške 1.020,- Eur v roku 2016, pričom po podaní obžaloby obžalovaný uhradil matke oprávnených detí J. X. spolu sumu 1.400,- eur (vrátane novembra 2017), v dôsledku čoho mu vznikol na výživnom dlh voči matke oprávnených detí J. X. vo výške 5.322,80 Eur, pričom v rozhodujúcom období vykonával podnikateľskú živnosť na základe živnostenského oprávnenia, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie ani nepoberal dávky v hmotnej núdzi či iné štátne sociálne dávky,

pretože trestnosť činu zanikla.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 1T/155/2016-264 zo dňa 27.11.2017 bol obžalovaný P. Y. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona („Tr.zák.“) s poukazom na § 138 písm. b) Tr.zák. na skutkovom základe, že

napriek zákonnej vyživovacej povinnosti prispievať na výživu svojich detí L. Y., nar. XX.XX.XXXX a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom C., X. XXXX/XX, vyplývajúcej mu z ustanovenia § 62 a nasl. zákona o rodine, deklarovanej mu i rozsudkom Okresného súdu Malacky, spisovej značky 27C/20/2010 z 03.04.2012, právoplatným dňa 28.06.2012, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu dcéry L. sumou 300,- Eur a syna D. sumou 200,- Eur, a to mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky oprávnených detí J. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., X. XXXX/XX, pričom obvinenému bolo výživné na oprávnené deti určené predbežnou otázkou podľa § 7 odsek 1 zákona č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov za obdobie od 22.03.2013 až doposiaľ vo výške 200,- Eur mesačne na oprávnenú L. a 100,- Eur mesačne na oprávneného D., si túto povinnosť riadne neplní od 22.03.2013 až doposiaľ, s výnimkou mesiacov, kedy s oprávnenými deťmi žil v spoločnej domácnosti a podieľal sa na ich výžive a starostlivosti, a to v mesiacoch jún až december 2013, august až december 2014 a január až jún 2015, a úhrad výživného peňažnou formou, resp. vecným plnením vo výške 540,- Eur v roku 2013, vo výške 2.180,- Eur v roku 2014, vo výške 1.034,- Eur v roku 2015 a vo výške 1.020,- Eur v roku 2016, pričom po podaní obžaloby obžalovaný uhradil matke oprávnených detí J. X. spolu sumu 1.400,- eur (vrátane novembra 2017), v dôsledku čoho mu vznikol na výživnom dlh voči matke oprávnených detí J. X. vo výške najmenej 5.623,- Eur, pričom v rozhodujúcom období vykonával podnikateľskú živnosť na základe živnostenského oprávnenia, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie ani nepoberal dávky v hmotnej núdzi či iné štátne sociálne dávky.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 207 ods. 3 Tr.zák. s poukazom na § 38 ods. 2 Tr.zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr.zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku podal odvolanie v lehote ustanovenej v § 309 ods. 1 Trestného poriadku („Tr.por.“) obžalovaný P. Y. ihneď do zápisnice po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní, ktoré zdôvodnil písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 30.1.2018, v ktorom uviedol, že sa odvoláva, pretože svoje deti neuchudobil a prišiel aj o polovicu majetku, mal exekúcie a polovicu bytu prepísal na bývalú manželku, ktorá zneužila exekúcie a obžalovaný chcel zachrániť deťom strechu nad hlavou, riadne sa o ne staral v spoločnej domácnosti, necíti sa byť vinný a svoje dlhy voči deťom si splní.

Spis bol predložený prvostupňovým súdom na rozhodnutie o odvolaní dňa 28.3.2018.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu sa vykonalo v neprítomnosti obžalovaného P. Y., ktorý písomným podaním doručeným na odvolací súd dňa 28.11.2018 výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie vykonalo v jeho neprítomnosti.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu bolo doplnené dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, a to - potvrdenia o prevzatí peňazí na úhradu výživného zo dňa 22.11.2018 a príjmového pokladničného dokladu zo dňa 22.11.2018 na sumu 5.623 eur, podľa ktorých J. X. prevzala sumu 5.623 eur ako úhradu zameškaného výživného na maloleté deti L. Y. a D. Y., - e-mailovej správy zo dňa 28.11.2018 od J. X. spolu s priloženým príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 22.11.2018 na sumu 5.623 eur, v ktorej potvrdila, že prevzala od rodiny obžalovaného (jeho brata E. Y.) hotovosť vo výške 5.623 eur.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že vzhľadom na úhradu dlžného výživného navrhuje, aby bol po zrušení rozsudku prvostupňového súdu obžalovaný oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že zanikla trestnosť činu.

Prokurátorka na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedla, že súhlasí s tým, čo uviedol obhajca obžalovaného.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 prvá veta zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 86 písm. a) Tr.zák. trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.

Podľa § 122 ods. 13 Tr.zák. ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok; to neplatí, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207. V takom prípade ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu.

Podľa § 285 písm. f) Tr.por súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak trestnosť činu zanikla.

Podľa § 317 ods. 1 Tr.por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr.por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Odvolací súd na základe podaného odvolania prioritne posudzoval, či nie sú splnené podmienky pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr.por. alebo pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr.por. Keďže skutočnosti pre také rozhodnutie nezistil, podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému bolo podané odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by odvolací súd prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por., čo odvolací súd nezistil.

Zo spisového materiálu a z vyjadrení strán na verejnom zasadnutí konanom na odvolacom súde vyplýva, že rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý odvolaním len zo strany obžalovaného, a to aj voči výroku o vine, čím odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť odsudzujúceho rozsudku v celom rozsahu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Odvolací súd pritom zistil, že odvolanie je dôvodné na základe toho, že dlžné výživné tak, ako bolo špecifikované v napadnutom rozsudku prvostupňového súdu, bolo dodatočne uhradené skôr, ako sa odvolací súd odobral na záverečnú poradu.

Ku konaniu na prvostupňovom súde odvolací súd uvádza, že obžalovanému bola riadne doručená obžaloba a výzva na vykonanie dôkazov (rovnako tak osobe, do ktorej rúk je obžalovaný povinný plniť vyživovaciu povinnosť - matke detí J. X.), pričom títo spolu s prokurátorom boli aj riadne upovedomení o termíne hlavného pojednávania potom, čo obžalovaný podal odpor proti trestnému rozkazu vydanému v tejto veci. Hlavné pojednávanie bolo vykonané v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku.

Na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo

- dňa 13.11.2017 - obžalovaný k obžalobe vyhlásil, že je nevinný, následne boli vypočutí obžalovaný a svedkyňa D. Y.,

- dňa 27.11.2017 - bola vypočutá svedkyňa J. X., boli prečítané v zápisnici uvedené listinné dôkazy, strany nemali návrhy na doplnenie dokazovania a po záverečných rečiach a poslednom slove bolo o obžalobe rozhodnuté prvostupňovým súdom spôsobom uvedeným na začiatku odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd v napadnutom rozsudku správne zistil, že obžalovaný úmyselným konaním neplnil zákonnú vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k svojim maloletým deťom L. Y. a D. Y., pričom riadne neplnenie si vyživovacej povinnosti na maloleté deti po dobu vyše 4 rokov nepochybne naplňa kvalifikovanú skutkovú podstatu prečinu zanedbania povinnej výživy s tým, že čin bol spáchaný závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na správne uvedené skutkové zistenia prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku a z nich odvodené právne závery bez toho, aby ich opakoval v tomto rozhodnutí, avšak s modifikáciou ohľadom zistenej celkovej výšky dlžného výživného, ktorá bola určená v napadnutom rozsudku nesprávne (vo vyššej výške ako bola v skutočnosti) ako je to ďalej podrobne rozvedené.

Trestný zákon v ustanovení § 86 písm. a) v prípade trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr.zák. umožňuje obvinenej osobe dodatočne splniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť až do doby, pokiaľ sa súd odoberie na záverečnú poradu s tým, že v takom prípade podľa zákona zaniká trestnosť tohto trestného činu, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky.

Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku výšku dlžného (zameškaného) výživného za obdobie od 22.3.2013 do 27.11.2017 určil sumou 5.623 eur. Z doplneného dokazovania vykonaného na odvolacom súde vyplýva, že takto prvostupňovým súdom určená výška dlžného výživného bola dodatočne uhradená obžalovaným prostredníctvom brata obžalovaného priamo matke dotknutých maloletých detí J. X., do ktorej rúk je obžalovaný povinný plniť vyživovaciu povinnosť, čo vyplýva jednak z potvrdenia o prevzatí peňazí na úhradu výživného zo dňa 22.11.2018 podpísanom J. X. a príjmového pokladničného dokladu zo dňa 22.11.2018, podľa ktorých J. X. prevzala v hotovosti sumu 5.623 eur, jednak z e-mailovej správy zaslanej J. X. dňa 28.11.2018, ktorej prílohou bol predmetný príjmový pokladničný doklad zo dňa 22.11.2018 na sumu 5.623 eur.

Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že prvostupňový súd pochybil pri určení celkovej výšky dlžného výživného, ktoré mal obžalovaný na maloleté deti zaplatiť a táto mala byť správne určená v sume 5.322,80 eur, a nie 5.623 eur, keďže:

- za obdobie od 22.3.2013 - 31.3.2013, t.j. za 10 dní, mal obžalovaný zaplatiť 96,80 eur (300 eur/31 dní x 10 dní),

- za obdobie od 4/2013 do 11/2017 vrátane (s výnimkou 18 mesiacov, kedy obžalovaný žil s maloletými deťmi v spoločnej domácnosti - 6/2013 až 12/2013, 8/2014 až 12/2014 a 1/2016 až 6/2016), t.j. za 38 mesiacov, mal obžalovaný zaplatiť 11.400 eur (300 eur x 38 mesiacov),

- obžalovaný v skutočnosti zaplatil výživné peňažným alebo vecným plnením v sume 6.174 eur (v roku 2013 - 540 eur, v roku 2014 - 2.180 eur, v roku 2015 - 1.034 eur, v roku 2016 pred podaním obžaloby 1.020 eur a po podaní obžaloby 1.400 eur),

- zhrnutím uvedeného 96,80 + 11.400 - 6.174 dáva spolu sumu 5.322,80 eur.

Podľa odvolacieho súdu rozdiel medzi takto správne zisteným dlžným výživným a dlžným výživným uvedeným v rozsudku prvostupňového súdu (rozdiel je 300,20 eur) vznikol tým, že prvostupňový súd započítal do celkovej výšky dlžného výživného aj výživné za mesiac október 2016, pričom si neuvedomil, že prokurátor už v obžalobe podanej dňa 5.10.2016 započítal do výšky dlžného výživného uvedeného v obžalobe (2.823 eur) aj výživné za mesiac október 2016 (teda došlo k zarátaniu výživného za mesiac október 2016 dvakrát - vzniknutý rozdiel 300 eur) a navyše bola zle zaokrúhlená suma dlžného výživného za obdobie 22.3.2013 až 31.3.2013 (vzniknutý rozdiel 20 centov).

Na základe uvedeného zistenia teda musel odvolací súd vo výroku svojho rozhodnutia vo vymedzení skutku upraviť dĺžku dlžného výživného na správnu sumu 5.322,80 eur a zároveň s poukazom na ustálenú súdnu prax bolo obdobie riadneho neplatenia výživného ohraničené dňom vyhlásenia rozsudku prvostupňového súdu (27.11.2017). Uvedené vyplýva z tej skutočnosti, že proti odsudzujúcemu rozsudku prvostupňového súdu podal odvolanie iba obžalovaný a v takom prípade podľa stanoviska

trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6.12.2010, sp.zn. Tpj 102/2010 (R 15/2011), ak obžalovaný pokračuje v zavinenom neplnení vyživovacej povinnosti v zmysle § 207 Tr.zák. aj po vyhlásení rozsudku prvostupňového súdu a odvolacie konanie prebieha len na základe odvolania podaného výlučne v jeho prospech, nemôže odvolací súd aplikovať ustanovenie § 122 ods. 13 veta druhá Tr.zák., keďže by tým došlo k porušeniu zákazu *reformatio in peius*, ako zásady spravodlivého procesu vyjadrenej v § 322 ods. 3 vete druhej Tr.por., v zmysle ktorej sa zmena k horšiemu môže prejavíť najmä v skutkových zisteniach, napr. vo väčšom rozsahu spáchanej trestnej činnosti, v použitej právnej kvalifikácii, v druhu a výmere trestu a v druhu a forme ochranného opatrenia.

V zmysle uvedeného stanoviska Najvyššieho súdu trestnoprávneho kolégia SR teda odvolací súd mohol zisťovať neplnenie vyživovacej povinnosti obžalovaným len za obdobie do dňa vyhlásenia rozsudku prvostupňového súdu, a nie aj za nasledujúce obdobie.

Keďže z doplneného dokazovania na odvolacom súde vyplynulo, že obžalovaný dlžné výživné za príslušné obdobie zaplatil dodatočne a v konaní nebolo zistené, že by neplnenie vyživovacej povinnosti malo trvalo nepriaznivé následky na dotknuté maloleté deti (uvedené výslovne vyplýva z výpovede svedkyne J. X. na hlavnom pojednávaní), trestnosť trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr.zák. zanikla podľa vyššie citovaného ustanovenia § 86 písm. a) Tr.zák.

Zaniknutie trestnosti činu je dôvodom pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. f) Tr.por.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd na podklade riadne a včas podaného odvolania obžalovaného zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu z dôvodu § 321 ods. 1 písm. d) Tr.por. (napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona) a obžalovaného oslobodil spod obžaloby z dôvodu § 285 písm. f) Tr.por. s poukazom na § 86 písm. a) Tr.zák., keďže zanikla trestnosť činu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.